

**NEREA IBARZABAL
SALEGI**
BERTSOLARIA

Uzkurtzea

Uzkurtzen ditu begiak barraskiloak, inork ukitzen badizkio, edo uzkurtzen du gorputz osoa bestela; oskol barruan desagertzen daki, korapilo bihurtuta. Uzkurtzen da sugea bere burua inguratuta ikusten duenean; uzkurtzen da trikua, muturtxo fina bakarrik bistaratzen zaiola arantzapetik. Uzkurtzen da, noski, armadiloa, horretarako egina baitauka gorputza, eta halatsu uzkurtzen da kukurutxa ere, erratzaren ileen azpitik ihes egiten dakien “bola-zomorroa”. Uzkurtzen da harra, “I” bat izatetik “C” bat izateraino, edo espiral itxiago bat ere bai, egoeraren larritasunaren arabera.

Uzkurtzen dakite zenbait landarek ere, itsaspekoek zein lurrekoek; *mimosa pudica*-ri, adibidez, orriak itxi egiten zaizkio atzamar puntarekin laztanduz gero (eta haizea badabil, eta bero egiten badu, eta zarata ozenen ondorioz...), liburu txiki berdeak bailiran.

Uzkurtzen omen da ekonomia ere, eta uzkurtuko da, hori esaten dute. Baina lehengo abiaduran ez haztea uzkurtzea ote da? Lanera joateko baimen ofizialak ematen diren garaiotan, ez ote da ari etengabe mututzen, eboluzionatzen... ekonomia, inoiz uzkurtu beharrik ez izateko? Enpresei langileen kaleratzeak erraztuz, soldatak jaitsiz, pribatizatuz... Ez, sistema politiko-ekonomiko hau ez da uzkurtzeko instintua duen animalia horietako bat, ze giharren uzkurdua

orokor batek denoi eragingo liguke berdin, gorputz-atal guztiei, eta hemen ez da hori gertatzen. Hemen batzuek aberasten jarraitzen dute, eta besteentzat da uzkurdua, txikitzea, estutzea. Zein animalia mota da, orduan? Bizkarroi bai? Ziurrenik. Behekoen lan-indarra eta denbora xurgatzen dituen goikoen mesedetan. “Hautespén naturala” deituko zaio gero zenbat sektoreren prekarie-tateari.

Uzkurtzen dira mingainak eta beta-zalak limoi bat miazkatzerakoan. Uzkurtzen dira baginako paretak, uzkurtzen dira barrabilak igerileku hotzetan sartzean. Birikak ere uzkurtzen dira arnasaldi bakoitzean, eta giharrak, mugitzen garen aldiro. Uzkurtzen dira gose diren urdailak. Bizirik gaude uzkurtzen garelako, uzkurtzeak berak askatzen gaituelako gero. Baina beldur naiz ez ote dauden gure kontzientziak, gure barruak, gure gorputzak, luzaroan uzkurtuegi, larruazaleko zentimetro batzuk moztu izan balizkigute bezala; hortxe goaz, justu-justuan, ximur eginda, oskolen barruan, indarrak nondik atera ez dakigula, ez dakigula zer erantzun “zelan?” galderari. Eta ekonomiaren paretak estutzen hasten badira, eta hasi dira, komeniko litzaiguke gutxienez so-fako mantaren azpian ezkutatzeko sen honi aurre egitea, bola-zomorroiari ere ez baitio taktika horrek balio hanka handi batek zanpatzen duenean. ●

GLDtarrak

EDU ZELAIETA ANTA
IRAKASLEA
ETA IDAZLEA

T.-k ez du egundaino ongi ulertu pankarta batean baino gehiagotan ikusi izan duen sintagma baten erabilera. Hiru hitzeko lelo bera izanagatik ere, estrategia ezberdinak begiztatu izan ditu horko eta hemengo manifestazioetan: batzuetan langileek “gure” hanpatu nahi izan dute; beste batzuetan, berriz, erdian ageri den “lanpostuen” hitzari eman zaio kapitaltasuna; eta, halako lan dolua iragartzen zuen afixa bat ikusi zuen hondarreko aldiari, “defentsan” zen elementurik nabarmenena.

T.-k ez du egundaino ongi ulertu pankarta baten baino gehiagoren atzean

entzun izan duen isiltasuna. Nola liteke hainbesteko arrangura eta amorrua sortzen dituen egoera kolektiboan langileak (eta haien ingurukoak) mutu joatea? Balirudike etsipena inplizituki adostua dela: oihuka aritzeak ez du deusetarako balio, eta besterik ezean jotzen da lan eskubideen aldeko aldarrikapenera.

T.-k ez du egundaino 3-Bko gizona-rekin hitz egin, igogailuko elkarriketak bazter utzita. Eta, gaurkoan ere, ez dute aparteko solasaldirik izan atarian elkarrekin topo egin dutenean: pegatina bat eman dio, modu maskulino-lakonikoan. GLD inzialak agerian. ●